

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat İŞİKHAN** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

A. Otlu
Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Türkiye'de birçok sektörde olduğu gibi Dokuma, Hazır Giyim ve Deri meslek tanımının alt sektörü olan çorap üretiminde çalışan işçilerin de derinleşen ve yıllardır çözüm bekleyen sorunları bulunmaktadır. Çorap üretiminde çalışan işçilerin yaşadıkları hak ihlallerine ilişkin tarafıma ilettikleri bilgilere göre;

- İşçilerin sigorta primleri aldıkları maaşın altında yatırılmaktadır. Kıdemli işçilerin çoğunluğunun maaşı asgari ücretten gösterilmektedir.
- İşçilerin maaşları banka kanalı ile değil elden verilmektedir.
- İş yerlerinin etkin denetimleri yapılmamakta, birçok işçi sigortası olmadan, kayıt dışı çalıştırılmaktadır.
- İşçilerin iş güvencesi bulunmamakta, patronlar kolaylıkla işçi çıkartmaktadır.
- Göçmen işçiler yasal düzenlemelere aykırı bir şekilde kayıt dışı, çok düşük ücretle çalıştırılmaktadır.
- İş yerlerinde iş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınmamaktadır. Birçok işyerinde yangın tüpü bile bulunmamaktadır.

818 sayılı Borçlar Kanunu, 5953 sayılı Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanun, 854 sayılı Deniz İş Kanunu ile 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında çalıştırılanlara yapılan ödemeleri kapsayan 21 Mayıs 2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Ücret, Prim, İkramiye ve Bu Nitelikteki Her Türlü İstihkakın Bankalar Aracılığıyla Ödenmesine Dair Yönetmeliğe göre işyerinde 5 ve üstünde işçi çalıştıran işverenlerin işçi ücretlerini ve diğer ödemelerini banka aracılığıyla yapması zorunlu hale getirilmiştir. 5 ve üzerinde işçi çalıştıran bir işveren ancak işyerinin bulunduğu yerde banka şubesi yoksa ya da işçilere banka kanalıyla ödeme yapılması mümkün değilse ücreti PTT kanalıyla ödemek durumundadır. İşverenin işçiye elden ödeme yapması, işçinin sigorta priminin eksik bildirilmesine yol açmakta, bu da yaşlılık aylığının hak edilenden az olması,

işsizlik ödeneği ve kısa çalışma ödeneğinin azalması, işçinin vefatı halinde hak sahiplerine bağlanan ölüm aylığının eksilmesi, sürekli iş görmezlik gelirinde eksilme, hastalık, iş kazası veya meslek hastalığı söz konusu olduğunda gelirden azalma, ihbar tazminatı, kıdem tazminatı ve yıllık izin ücretinde azalma gibi hak kayıplarına neden olmaktadır. İşçiler, iş yerlerinde etkin denetimlerin yapılmasını ve maaşlarının banka kanalıyla ödenmesini talep etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Çorap üretiminde çalışan işçilerin sorunları Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir?
- 2- Çorap üretiminde çalışan işçilerin hak kaybı yaşamamaları için işçiye elden ödeme yapılmasının önlenmesine yönelik girişimleriniz olacak mıdır?
- 3- Çorap üretiminde çalışan işçilere mevzuata aykırı şekilde elden ödeme yaparak hak kayıplarına neden olan işverenlere yaptırımınız olacak mıdır?
- 4- Çorap üretiminde çalışan kaç işçi iş yerlerinde yaşadıkları mağduriyetler nedeniyle Bakanlığınıza başvuru yapmıştır? Bu işçilerin başvurusuna ilişkin ne gibi işlemler yapılmıştır?
- 5- Çorap üretimi yapan işyerlerinde etkin denetimler yapılmakta mıdır? Denetimler sonucunda kayıt dışı çalıştırılan kaç işçi tespit edilmiştir? Kayıt dışı işçi çalıştıran işverenlere ne gibi yaptırımlarınız olmuştur?
- 6- Çorap üretimi yapan işyerlerinin iş sağlığı ve güvenliği açısından gerekli önlemleri almasını sağlanacak mıdır?
- 7- Çorap üretiminde çalışan işçilerin işverenlerin keyfi tutumlarıyla hukuksuz bir şekilde işten çıkarıldıkları iddiası Bakanlığınız tarafından araştırılacak mıdır? Son beş yılda, çorap üretiminde çalışıp hukuksuz bir şekilde işten çıkarıldığı iddiası ile Bakanlığınıza kaç başvuru yapılmıştır?
- 8- Son beş yılda çorap üretiminde çalışırken işten çıkartılan işçilerin ayrılışı hangi kodlara göre yapılmıştır?
- 9- Çorap üretiminde kayıt dışı, düşük ücretle çalıştırılan göçmen ve mülteci işçilerin durumu Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Kayıt dışı, düşük ücretle göçmen ve mülteci işçi çalıştıran işyerine ne gibi yaptırımlarınız olmuştur?